

بانک مرکزی ایران:

مصرف مستقیم قند و شکر
در یک خانوار ۴ نفره:
شکر: ۱۰ کیلوگرم در سال
انواع قند: ۲۱ کیلوگرم در سال

رفتار جدید با قند و شکر ضرورت اجتناب‌ناپذیر

صفحه ۲

سرمقاله

اجرای قانون و حذر از قیمت دستوری، محل راستی آزمایی دولت یازدهم

بهمن دانایی

قند و شکر شاید از نظر هزینه‌های اختصاص یافته خانواده‌ها به آن در یک سال جای زیادی در سبد مصرف آنها نداشته باشد اما دولت‌های گوناگون پس از جنگ آن را با اهمیت تلقی می‌کنند. این اهمیت اعطا شده به قند و شکر از یک طرف چون شکر کالای مورد استفاده گروه‌های کم‌درآمد جامعه است می‌تواند توجه داشته باشد، اما وقتی به عمق داستان نگاه می‌کنیم، یادمان می‌آید که سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بخش عمده‌ای از نیرو، امکانات و انرژی خود را برای نظارت و قیمت‌گذاری بر چند کالا مثل برنج و شکر اختصاص می‌دهند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

مابه‌التفاوت، روش منسوخ

دولت محترم بر پایه برخی تحلیل‌های نادرست برخی از مدیران میانی به این نتیجه رسید که کارخانه‌های قند و شکر قیمت‌های فروش خود را در مرز ۲۱۰۰ تومان برای هر کیلوگرم متوقف کنند. دولت محترم اما متعهد شد که در صورت اجرای این دستور، به کارخانه‌ها برای هر کیلوگرم ۲۰۰ تومان مابه‌التفاوت پرداخت کند، اما در این دستور یک تخلف بزرگ صورت گرفت و آن، عدم اجرای تبصره ۲ بند د ماده ۱۰۱ قانون برنامه پنجم توسعه بود که تأکید نموده «چنانچه قیمت فروش کالا یا خدمات کمتر از قیمت عادلانه روز تکلیف شود مابه‌التفاوت قیمت عادلانه روز و تکلیفی باید همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت شود...» که متأسفانه این اتفاق حادث نشد و در صورتجلسه مربوطه، از منابع پرداخت ذکر می‌شود که میان نیامد. از روزگاری که این دستور داده شد تا امروز چند اتفاق افتاده است.

ادامه در صفحه ۷

تقدیر از کارخانه قند پیرانشهر

کارخانه قند پیرانشهر در سال زراعی ۹۳-۱۳۹۲ با مدیریت کارآمد و تلاش و برنامه‌ریزی مجموعه کارکنان خود و در شرایط نامناسب گام‌های بلندی در مسیر ارتقای کمی و کیفی فعالیت‌های خود برداشت. رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان غربی با ارسال نامه‌ای به مدیریت این کارخانه از تلاش آنها برای تحویل به موقع و پرداخت بهای محصولات خریداری شده تقدیر کرد. نشریه شکر نیز این کامیابی را به کارکنان و مدیریت کارخانه قند پیرانشهر تبریک می‌گوید.

قند تربت حیدریه

واحد نمونه سال ۱۳۹۴

شرکت سهامی قند تربت حیدریه با تلاش مدیریت و کارکنان آن توانست در سال ۱۳۹۴ عنوان واحد نمونه استان خراسان رضوی شود.

نشریه شکر ضمن تبریک به

کارکنان این واحد نمونه سال ۱۳۹۴ امیدوار است که قند تربت حیدریه همچنان در جاده پیشرفت حرکت کند.

در صفحات دیگر می‌خوانید:

زندگی بدون واردات
۲/۵ میلیون تنی شکر

صفحه ۸

۱/۴ میلیون تن شکر
تولید شد

صفحه ۷

ناامیدی، عامل رقابت
برای اقدامات حمایتی

صفحات ۴-۵

مصرف سرانه شکر
۱۰ کیلوگرم شد

صفحه ۳

رانت برای ثروتمندان و دیابت برای تهیدستان

واردات ۲/۵ میلیون تن شکر در سال ۱۳۸۵ سنگ بنایی شد که واردات بر پایه آن استوار باشد و اگر به طور مثال میزان شکر وارداتی به ۱/۵ میلیون تن برسد بگویند که واردات کاهش یافته است. این اعداد و ارقام در حالی است که اصل داستان که نیاز به واردات در ارقام فوق العاده پایین است نادیده گرفته شود. اختصاص صدها میلیون دلار ارز با قیمت مبادله‌ای و قیمت‌های ترجیحی به شکر که در یک دوره ۸ ساله از ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ نزدیک به ۶ میلیارد دلار بوده است دو پیامد داشت. پیامد اول رانت گسترده و عظیمی بود که به یک گروه محدود داده شد. این رانت از مابه‌التفاوت قیمت ارز آزاد و قیمت ارز ترجیحی بود که در دو سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱، روندی فزاینده را تجربه کرد. شماری از نوکیسه‌های ایرانی که در این سال‌ها بزرگ و بزرگ‌تر شدند کسانی بودند که به این رانت دست یافتند. در صورتی که میانگین قیمت هر دلار مبادله‌ای و آزاد در سال‌های ۱۳۹۱ و ماه‌هایی از سال ۱۳۹۲ که نزدیک به ۱/۹ میلیارد دلار است را فقط هزار تومان فرض کنیم رانت به دست آمده برای یک گروه کوچک حدود ۲ هزار میلیارد تومان است که رقم فوق العاده بالایی است. از طرف دیگر واردات انبوه شکر به کشور در یک دوره کوتاه‌مدت به مصرف شکر دامن زد و با خود دیابت به همراه آورد. یک مقام مسؤول در وزارت بهداشت و درمان در یک نشست غیررسمی برآوردهای وزارتخانه از هزینه‌هایی که دولت برای مبتلایان به دیابت که اکثریت آنها را تهیدستان تشکیل می‌دهند روندی فزاینده را تجربه کرده است. این مقام مسؤول معتقد است اگر می‌شد قیمت هر کیلوگرم شکر ۵ هزار تومان تعیین شود برای جلوگیری از رشد دیابت مفید بود. کارشناسان معتقدند که دخالت دولت در اقتصاد شکر و قیمت‌گذاری دستوری برای آن و اختصاص رانت ارزی برای واردات توجیه اقتصادی، منطقی و کارشناسانه ندارد. می‌توان انتظار داشت که شرایط آسان روزهایی که در پیش داریم از شدت سختگیری‌ها درباره شکر داخلی کاسته شده و دادن ارز مبادله‌ای برای واردات شکر قطع شود. قطع واردات ۸ ماهه شکر و آرامش در بازار نشان می‌دهد که افسانه‌های ساخته شده توسط برخی از مدیران دولت‌های قبلی و متأسفانه دولت فعلی تا چه حد بی‌پایه و اساس بوده است.

اجرای قانون و حذر از قیمت دستوری،

محل راستی آزمایی دولت یازدهم

ادامه از صفحه اول

در نیمه اول دهه ۱۳۷۰ بود که دولت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی زیر بار تورم ۵۰ درصدی ناچار شد که سازمان تعزیرات حکومتی و سازمان نظارت بر قیمت‌گذاری را تأسیس کند تا راه رشد گرانفروشی مسدود شود. این دو سازمان با تغییر عنوان اما در دهه ۱۳۹۰ و در حالی که با آن روزها تفاوت اساسی دارد هنوز فعالیت دارند. در حالی که در دهه ۱۳۷۰ دولت وام ارزان بانکی، تعرفه‌های بالای واردات و ارز ارزان را به مثابه امتیاز به بنگاه‌ها می‌داد از آنها می‌خواست که به جای این امتیازها، قیمت‌ها را مطابق دستور دولت تنظیم کنند. در آن دهه تولید برخی از کالاها کمتر از مصرف بود و قیمت‌گذاری توجیه داشت اما در دهه ۱۳۹۰ این نسبت‌ها دگرگون شده است، خصوصاً اینکه بند «د» ماده «۱۰۱» قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران؛ هرگونه قیمت‌گذاری دستوری کالاها را توسط دولت ممنوع اعلام کرده است. اکنون می‌توان به دولت محترم یادآوری کرد که باید به قانون برگشت و وعده‌های رییس‌جمهور حسن روحانی مبتنی بر اجتناب از نادیده گرفتن قانون را اجرایی کرد. حسن روحانی رییس‌جمهور فعلی ایران در زمان انتخابات بارها وعده داد که از قانون عبور و عدول نمی‌کند. به نظر می‌رسد اقتصاد شکر محل راستی‌آزمایی دولت محترم است و می‌تواند برای سایر وعده‌های این نهاد قدرتمند معیار و محک باشد. قیمت‌گذاری دستوری در دولت نهم و دهم به طور غیرقانونی اجرا می‌شد و دولت یازدهم می‌تواند با دست برداشتن از این کار نشان دهد که می‌خواهد قانون را اجرا کند. این مسأله زمانی اهمیت پیدا می‌کند که مدیران اتاق بازرگانی ایران نیز رهاسازی قیمت‌گذاری دولتی به وسیله سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان را یکی از ۳۰ بند خواسته‌های خود برای لحاظ کردن در قانون برنامه ششم درخواست کرده است.

کدام آمار مبنا باشد

بهمین دانایی

وجود آمار برای هر فعالیت در هر سطح و در هر جامعه‌ای چراغ راه و عصای دست است که حرکت بدون آن، انسان، سازمان و جامعه را به بیراهه می‌کشاند. جامعه‌های انسانی از دست کم یک قرن پیش برای آینده‌نگری در ابعاد گوناگون اجتماعی و اقتصادی تلاش داشته تا تولید و توزیع آمار را علمی-کارشناسی کرده و راه از بیراهه بشناسد. تولید و توزیع آمار در دهه‌های اخیر و با توجه به گسترش سرسام‌آور و حیرت‌انگیز وسایل ارتباطاتی اهمیتی بیش از هر زمان دیگر پیدا کرده است. ویژگی دنیای آمار در دنیای امروز یکی هم این است که انحصار دولت‌ها شکسته شده و تولید و توزیع آمار تخصصی به نهادهای مدنی مرتبط با هر فعالیت تخصیص داده شده است. تولید آمار در ایران اما هنوز به دلایل گوناگون در انحصار بانک مرکزی و مرکز آمار ایران است و انتشار آمار در سایر نهادها به رسمیت شناخته نمی‌شود. این وضعیت موجب شده است که برخی از مدیران دولتی به ویژه در سطوح میانه با دستکاری در آمار و یا بازی با اعداد و ارقام راه را برای رسیدن مسایل عجیب هموار سازند. یکی از آمارهایی که در سال‌های اخیر محل منازعه بوده و به انحراف روش و استراتژی در حوزه اقتصاد شکر منجر شده است، میزان مصرف سرانه قند و شکر است. به این معنی که وزارت بازرگانی سابق و اینک بخش بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت ... به دلایل گوناگون که در حالت خوش‌بینانه برای تنظیم بازار در حالت تعادل بوده است آمار مصرف سرانه شکر را دست بالا گرفته و بر مبنای آن واردات را در دستور کار قرار می‌دادند. به طور مثال در دهه ۱۳۹۰ این طور آمار داده می‌شد که مصرف سرانه قند و شکر در ایران ۳۲ کیلوگرم و جمعیت ایران نیز ۷۵ میلیون نفر است و با یک عمل ضرب به این نتیجه می‌رسیدند که مصرف کل سالانه شکر ۲۳۰۰ هزار تن است و تولید داخل نیز یک میلیون تن و باید ۱/۳ میلیون تن شکر وارد شود. آنها بر اساس اینکه ذخیره استراتژیک نیز به طول مثال باید به اندازه مصرف ۳ ماه باشد این میزان را نیز به رقم واردات اضافه کرده و عددی را به دست می‌دادند. سال‌های سال بود که این اعداد مبنای تصمیم‌گیری در سطح کلان شده بود و سالانه ده‌ها میلیون دلار ارز گرانبهای کشور با قیمت‌های پایین به واردکنندگان تخصیص داده می‌شد و بازار نیز از تعادل خارج می‌شد. این رخدادهای غم‌انگیز در برابر دیدگان هزاران کارگر زحمتکش صنعت قند و شکر و در برابر دیدگان مدیران ارشد دولت اتفاق می‌افتاد و فریاد کارشناسان انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر که با زحمت آمارهای واقعی را تولید و توزیع می‌کردند به جایی نمی‌رسید. اما در دولت یازدهم وزیر جهاد کشاورزی پایمردی و استواری نشان داده است و با اعتماد به آمارهای این انجمن راه را بر دادن ارز ترجیحی و با قیمت کمتر از قیمت مبادلاتی مسدود کرد و شاهد بودیم که هیچ اتفاقی هم در بازار نیفتاده است و التهابی نیز دیده نمی‌شود. این اقدام وزیر محترم می‌تواند سرفصل تازه‌ای در حوزه اقتصاد شکر باز کند و آمارهای تازه مبنای کار باشند. در صورتی که آمارهای ارائه شده توسط بانک مرکزی که در آن مصرف سرانه شکر در سال ۱۳۹۳ را ۱۰ کیلوگرم گزارش داده است و در صورتی که مصرف غیرمستقیم را نیز بر این عدد اضافه کرده و سرانه مصرف شکر در ایران را ۲۵ کیلوگرم فرض کنیم به اعداد تازه‌ای می‌رسیم. مصرف کل شکر کشور در سال با لحاظ کردن مصرف سرانه ۲۵ کیلوگرم به جای ۳۲ کیلوگرم و با احتساب جمعیت ۷۸ میلیون نفری، معادل ۱۹۵۰ هزار تن خواهد شد. در صورتی که سیر صعودی تولید شکر امسال ادامه یابد و تولید شکر به ۱/۴ میلیون تن برسد نیاز به واردات در حد ۵۰۰ هزار تن می‌رسد. از طرف دیگر در شرایط امروز که اندازه تخاصم جهانی با ایران کاهش یافته میزان ذخایر استراتژیک نیز می‌تواند کمتر شود. این اعداد جدید اگر مبنای فعالیت‌های اقتصاد شکر باشد، باید تعادل در بازارها را روی این ارقام جدید بنا کرد. در این صورت است که می‌توان دست‌های ویرانگر وارداتچی غیرمعمول را از بازار کوتاه کرد و ارز گرانبهای متعلق به بیت‌المال را برای مصارف واقعی‌تر هزینه کرد.

قند و شکر در مرز

ماه اول سال ۲۰۱۵ در مقایسه با چهار ماه چهارم سال ۲۰۱۴ به شدت افزایش یافت.

تعرفه جدید در پرو

همچنین در ماه نوامبر سال ۲۰۱۴ پرو تعرفه جدید ۴۴۵ دلاری را برای واردات شکر تعیین نموده است. قبلاً تعرفه واردات شکر صفر درصد بود. در همین حال هیئت اختلاف نظر سازمان تجارت جهانی در ۲۷ نوامبر حکم داد که پرو، زمانی که قیمت‌های بین‌المللی آنها

داخلی (حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار تنی) کامرون را تولید می‌کند. این شرکت بزرگترین کارفرمای بخش خصوصی در کامرون با حدود ۷۵۰۰ پرسنل است. کامرون همچنین تصمیم دارد دومین آسیاب این کشور را نیز احداث کند. در این خصوص هیئت دولت در جلسه ۲۵ فوریه خود تصمیم گرفت احداث Morocco Cosamar را به مناقصه بگذارد و به گروه سومدیا (مالک سوسیوکام) واگذار نکند. زمانی که مناقصه در نوامبر ۲۰۱۴ منتشر شد وزیر صنعت اشاره کرد که برنده مناقصه، آسیاب شکر را در مکانی بین باتوری و برتوآ پتانسیل سطح کشت ۳۲۰۰۰ هکتار نیشکر احداث خواهد کرد. شایع شد که کاسومار پیشنهاد سرمایه‌گذاری در حدود ۶۰ میلیارد فرانک کامرون (فقط برای کارخانه شکر) را داده است.

داستان ایران

واردات شکر ایران در اکتبر ۲۰۱۴ به دلیل افزایش نرخ تعرفه واردات از ۴۰ درصد به ۵۵ درصد به حال تعلیق آمد این اقدام به دنبال افزایش واردات از ۱۵۵۳ میلیون تن سال ۲۰۱۲/۱۳ به ۱/۶۲۹ میلیون تن (ارزش خام) در فصل ۲۰۱۳/۱۴ (اکتبر / سپتامبر) و نزدیک به رکورد ۱/۶۴۴ میلیون تن سال ۲۰۰۹/۱۰ بوده است. تقریباً ۳۳۰ هزار تن از واردات مربوط به شکر خام بود. امارات متحده عربی با ۵۷۹۸۱۸ تن تأمین کننده اصلی و برزیل و هند به ترتیب با ۳۶۷۰۸۰ تن و ۳۵۲۳۶۰ تن در رده‌های بعدی قرار داشتند این اقدام در راستای برنامه خودکفایی ایران در زمینه تولید شکر بود که بارها اعلام شده است به عنوان مثال محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی در ماه مه سال جاری اظهار داشت که ایران در فصل گذشته ۱/۴ میلیون تن شکر تولید کرده است. وی افزود که «ایران از این پس نیاز به واردات شکر ندارد» این اظهارات تا حدودی خوشبینانه و غیر واقعی به نظر می‌رسد چرا که این کشور در حال ساخت چهار تصفیه‌خانه شکر بوده که چهارمین آنها با ظرفیت روزانه ۳۰۰۰ تن در بندر امام می‌باشد.

شکر پاکستان

در نوامبر ۲۰۱۴ دولت پاکستان مجوز صادرات ۵۰۰۰۰۰ تن شکر مازاد را برای آسیاب‌های داخلی صادر کرد و به منظور کاهش رغبت خریدهای خارجی عوارض ۲۰ درصدی بر روی واردات شیرین کننده‌ها وضع نمود. در سال ۲۰۰۸ دولت زمانی که کشور با کمبود مواجه بود از دریافت عوارض گمرکی صرف نظر کرد. حدود دو ماه بعد در شب کریسمس دولت یارانه ۱۰۰۰۰ روپیه در هر تن را برای ۶۵۰۰۰۰ تن شکر صادراتی تصویب کرد. (افزایش ۱۵۰۰۰۰ تنی مجوز صادرات اصلی) این یارانه متشکل از ۲۰۰۰ روپیه در هر تن یارانه حمل و نقل داخلی و ۸۰۰۰ روپیه در هر تن یارانه نقدی است که به طور مساوی توسط دولت‌های مرکزی و ایالتی پرداخت می‌شود. در نتیجه، صادرات شکر پاکستان در چهار

آشنایی با تازه‌ترین تحولات جهانی در صنعت قند و شکر می‌تواند برای مدیران واحدهای تولیدکننده، مدیران میانی دولت که با این فعالیت و فعالیت‌هایی شبیه به این مثل: برنج، روغن نباتی و گندم که کالاهای استراتژیک به حساب می‌آیند، سر و کار دارند مفید باشد. نوشته حاضر از جمله کارهایی است که کارشناسان محترم مؤسسه تحقیقاتی نیشکر خوزستان انجام داده اند و ماهنامه شکر ضمن عرض خسته نباشید به این عزیزان، از آن بهره جسته است.

علیرغم مخالفت خرده‌فروشان و واردکنندگان و هشدار در خصوص اینکه افزایش تعرفه‌ها منجر به افزایش قیمت‌ها خواهد شد و اثرات منفی بر روی صنایع پایین دستی دارد این افزایش اجرایی شد. انجمن شکر آفریقای جنوبی خواستار یک سطح عادلانه حفاظت بود و حتی برای محافظت از تولیدکنندگان داخلی پیشنهاد افزایش ۱۱۳ درصد (رسیدن به رقم ۷۶۴/۳۴ دلار در هر تن) را ارائه کرد اما واردکنندگان اعلام کردند که افزایش به آن سطح، واردات شکر را به کلی متوقف خواهد کرد و منجر به تعطیلی شرکت‌هایشان می‌شود. به طور کلی این اقدام مؤثر بود چرا که واردات شکر آفریقای جنوبی در سال ۲۰۱۴/۱۵ (آوریل / مارس) از ۸۱۱۸۰۰ تن سال قبل به ۴۷۴۰۰۰ تن کاهش یافت. بنگلادش نیز در آوریل سال ۲۰۱۴ و در پی کاهش قیمت داخلی نرخ عوارض گمرکی بر واردات شکر خام و شکر تصفیه شده را برای تضعیف خریدهای خارجی افزایش داد. عوارض گمرکی روی هر تن شکر خام وارداتی از ۱۵۰۰ تاکی بنگلادش به ۲۰۰۰ تاکا و عوارض گمرکی بر واردات شکر تصفیه شده از ۳۰۰۰ تاکا به ۴۵۰۰ تاکا افزایش یافت. یک سال بعد، در ژوئن سال ۲۰۱۵، برخی سردرگمی‌هایی در خصوص افزایش بیشتر عوارض گمرکی وجود داشت در جریان ارائه بودجه سال ۲۰۱۵/۱۶ در ۴ ژوئن، وزیر دارایی در مورد افزایش عوارض گمرکی واردات شکر صحبت نکرد اما نمودار درج شده در پایان متن سخنرانی‌اش نشان‌دهنده دو برابر شدن عوارض گمرکی شکر خام به ۴۰۰۰ تاکا و افزایش تعرفه واردات هر تن شکر تصفیه شده از ۴۵۰۰ تاکا به ۸۰۰۰ تاکا بود که از اول آگوست اجرایی می‌شود. بعداً رئیس هیئت ملی درآمد اظهار داشت که عوارض گمرکی جدید واردات شکر اشاره شده در بودجه پیشنهادی اشتباه چاپی بود و اجرا نمی‌شود. چند ماه بعد و در آگوست ۲۰۱۴ کامرون برای محافظت از صنعت شکر داخلی و تنها تولیدکننده شکر این کشور (یعنی Sosacom) تصمیم به تعلیق واردات شکر گرفت. وزیر تجارت این کشور اخیراً اعلام کرد که دولت تصمیم به محدود کردن واردات شکر در سال ۲۰۱۴ از ۹۰۰۰۰ تن به ۵۰۰۰۰ تن گرفته است. سوسیوکام شکایت کرده بود در صورتی که محصول تولیدیش را با قیمتی کمتر از حد قیمت ثابت دولت برای شکر تولید داخلی بفروشد متحمل زیان خواهد شد. این حرکت متعاقب اعلام سوسیوکام مبنی بر سرمایه‌گذاری ۱۱۰ میلیارد فرانکی (XAF) به منظور افزایش تولید شکر از حداکثر ۱۳۰ هزار تن قبل به ۱۶۵-۱۷۰ هزار تن تا سال ۲۰۱۷ بود. در حال حاضر سوسیوکام سالانه حدود نیمی شکر مورد نیاز مصرف

به زیر کف تنظیمی سقوط کردند قوانین تجارت جهانی در اعمال حقوقی گمرکی اضافی بر روی محصولات مهم کشاورزی را نقض نموده است این حکم در پی شکایت گواتمالا به سازمان تجارت جهانی در آوریل ۲۰۱۴ صورت گرفت در واقع زمانی که این کشور ادعا کرد صادراتش به پرو در اثر اقدامات دولت این کشور برای حفاظت از کشاورزش از تلاطم قیمت‌ها در بازارهای جهانی متحمل خسارت شده است. کالاهای متأثر شده شامل، برنج، شکر، ذرت، شیر و طیف وسیعی از محصولات لبنی بودند. در گزارش این هیئت آمده است که پرو بایستی عوارض

رقابت و حمایت

مخرب واردات بود. این وزارت با توجه به بررسی دولت در خصوص هجوم واردات در سال ۲۰۱۴ و سه ماهه اول سال ۲۰۱۵ اعلام کرد که حداقل تعرفه برای هر تن شکر سفید معادل ۷۰۰ پوندمصری وضع خواهد شد. اعمال «تعرفه‌های حفاظتی» موقت براساس قوانین سازمان تجارت جهانی در صورتی مجاز هستند که یک افزایش ناگهانی، غیرمنتظره و مخرب در خصوص واردات وجود داشته باشد.

یارانه هندی

هند در ۲۹ آوریل عوارض واردات شکر را از ۲۵ درصد به ۴۰ درصد افزایش داد و عوارض مالیات غیرمستقیم تولید اتانول از ملاس را برای کمک به کارخانه‌های تولید شکر فاقد نقدینگی در (فصل ۲۰۱۵/۱۶) آینده حذف کرد. در واقع افزایش مجدد عوارض گمرکی در عرض چند ماه اتفاق افتاد. این در حالی است که عوارض واردات شکر خام و شکر تصفیه شده (هر دو) در ۲۱ آگوست سال ۲۰۱۴ از ۱۵ درصد به ۲۵ درصد افزایش یافت. پیش از این دولت در ۱۹ فوریه برای صادرات ۱/۴ میلیون تن شکر خام فصل ۲۰۱۴/۱۵ (اکتبر/سپتامبر) یارانه ۴۰۰۰ روپیه هندی برای هر تن را تصویب کرده بود. هند به طور سنتی شکر سفید با کیفیت پایین تولید می‌کند اما با کمک مشوق‌های دولت اندیشه شرکت‌های شکر جهت تولید و صادرات شکر خام به تصفیه‌خانه‌های آسیایی و آفریقایی تقویت شد. با این حال این حرکت بیشتر در اواخر فصل خرید کردن روی داد و کاهش بیشتر قیمت‌های جهانی شکر خام نیز بدان معنی بود که یارانه برای رقابت تولیدکنندگان هندی به قدر کافی زیاد نیست با توجه به اعلام ایسما (ISMA) تا پایان ماه مه تنها ۵۵۸۰۰۰ تن شکر صادر شد که صادرات ۳۰۰/۰۰۰ تن شکر خام پس از اعلام پرداخت یارانه بوده است و احتمالاً تا پایان فصل نیز بیش از ۲۰۰/۰۰۰ تن دیگر صادر نشود. ماه‌هاشتر با عنوان بزرگترین ایالت تولیدکننده شکر هند، در تلاش است تا پس از تصویب یارانه اضافی ۱۰۰۰ روپیه‌ای برای هر تن شکر خام صادراتی در ماه مه میزان موجودی شکرش را کاهش دهد دولت ایالتی پاداش برای ۸۰۰۰۰۰ تن شکر خام تولیدی در سال ۲۰۱۴/۱۵ را تصویب کرد. با این حال بعید است این مقدار زیاد تحت این تسهیلات قرار گیرند چرا که در حال حاضر فعالیت خرید کردن نیشکر در اکثر کارخانه به پایان رسید و عمدتاً شکر سفید تولید شده است. در فوریه ۲۰۱۴ دولت مرکزی طرح یارانه صادراتی برای ۴ میلیون تن شکر تولیدی سال ۲۰۱۳/۱۴ و ۲۰۱۴/۱۵ را اعلام کرده بود اما در واقع تنها ۷۵۰۰۰۰ تن شکر تحت این طرح در فصل گذشته صادر شده است. نهایتاً دولت هند در ماه مه امسال دستور داد که پالایشگاه‌هایی که شکر خام وارداتی را برای صادرات مجدد تصفیه می‌کنند از این پس نمی‌توانند براساس مجوز معافیت عوارض وارداتی DFIA اقدام به این کار نمایند. با این حال، آنها می‌توانند به واردات شکر معاف از حقوق گمرکی براساس طرح مجوز توسعه ALS ادامه دهند مشروط به اینکه شکر وارد شده در یک دوره شش ماهه (که نسبت به دوره ۱۸ ماهه قبل کوتاه‌تر شده است) مجدداً صادرات شود.

منبع: نشریه بین‌المللی شکر و شیرین‌کننده‌ها به نقل از مؤسسه تحقیقاتی نیشکر خوزستان

دلیل آن تعیین عوارض گمرکی ۱۰ درصدی در اوایل امسال روی واردات شکر است. فیلیپین تنها استثنا برای این قانون بود به طوری که در این کشور تعرفه واردات شکر به واسطه تعهدات این کشور در توافقنامه منطقه‌ای تجارت آزاد آسه‌آن (ASEAN) در اول ژانویه ۲۰۱۵ از ۱۰ درصد به ۵ درصد کاهش یافت. در سال ۲۰۱۳ تعرفه هنوز در سطح ۱۸ درصد بالا بود با توجه به کاهش تعرفه واردات انتظار می‌رود فشار برای کاهش قیمت‌های داخلی افزایش یابد. از این رو به طور فزاینده تولیدکنندگان داخلی ترکیب تولیدشان را با اتانول و نیروگاه‌های جدید تنوع می‌بخشند تولیدکنندگان داخلی نیز به این نتیجه رسیده‌اند تا مقادیر شکر اضافی از حداکثر مقدار تخصیصی‌شان به بازار ایالات متحده را به اندونزی، ژاپن و دیگر کشورهای نزدیک آسیایی صادر کنند. عجلتاً قیمت‌ها به دلیل کاهش تولید داخلی در سال ۲۰۱۴/۱۵ به رقم ۲/۳۲ میلیون تن از (از ۲/۴۶ میلیون سال قبل) حمایت شده بودند. این مسأله حتی اداره تنظیم مقررات شکر (SRA) تخصیص باقیمانده مجوزهای صادرات شکر محصول سال ۲۰۱۴/۱۵ برای افزایش عرضه داخلی و تثبیت افزایش قیمت داخلی شیرین‌کننده ترغیب کرد.

حمایت دولت کنیا

در ماه مارس ۲۰۱۵ کنیا با تمدید برنامه‌های موجود در زمینه واردات شکر یک سال دیگر واردات شکر از ۱۹ کشور عضو بلوک تجارت منطقه بازار مشترک شرق و جنوب آفریقا (کومسا) را محدود کرد این بدان معنی است که واردات از کشورهای بازار مشترک هنوز هم به جای کاهش تعرفه‌های گمرکی به صفر درصد مشمول ۱۰ درصد تعرفه می‌شوند. برنامه محدود کردن واردات در پایان ماه فوریه منقضی شد اما کنیا درخواست تمدید دوساله آن را داد و اظهار داشت که افزایش واردات می‌تواند فعالیت کسب و کار غیر رقابتی شکر و شرکت‌های زیانده کشورهای شرق آفریقا را برای بقا در حال دست و پا زدن هستند نابود کند. اما این پایان حمایت دولت برای این بخش نبوده است. در ماه مه، کنیا پنج شرکت دولتی شکر را (پس از ثبت ۵۹ میلیارد شیلینگ کنیا بدهی) برای فروش در سال آینده به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی پیشنهاد کرد. این شرکت‌ها تأمین حدود ۱۰ درصد از تولید ۵۹۲۱۰۰ تنی شکر سال گذشته کنیا را بر عهده دارند. نهایتاً در بودجه سال مالی ۲۰۱۵/۱۶ (جولای/ژوئن) کنیا که در ۱۱ ژوئن اعلام شد حداقل عوارض واردات هر تن شکر به ۴۶۰ دلار افزایش یافت. در حال حاضر کنیا عوارض واردات ۱۰۰ درصدی (اما نه کمتر از ۲۰۰ دلار) برای هر تن را تعیین کرده است.

حمایت از نوع مصری

وزارت صنعت و تجارت مصر در ۱۹ آوریل اعمال تعرفه ۲۰ درصدی شکر سفید (از ۵-۱۰ درصد قبل) را برای ۲۰ روز اعلام کرد که به دنبال اعتراض به سازمان تجارت جهانی برای حفاظت از تولیدکنندگان داخلی در مقابل جریان

گمرکی‌اش را براساس اقدامات تعیین شده و مشخص همچون سیستم دامنه قیمتی با PRS و در راستای موافقت‌نامه‌های سازمان تجارت جهانی برای محصولات تجاری مزرعه وضع نمایند. اما این هیئت اظهار داشت که نمی‌تواند به پرو (همانند آنچه از گواتمالا خواسته شده بود) توصیه کند که بایستی سیستم PRS آن کشور برچیده شود زیرا شکایت اصلی صرفاً روی عوارض گمرکی متمرکز شده است و به طور خاص، سیستم PRS را متهم نکرده است.

رایزنی زیمبابوه

تولیدکنندگان شکر زیمبابوه، رایزنی با دولت برای محدودیت واردات را در پایان سال ۲۰۱۳ آغاز نمودند و اظهار داشتند که فروش در بازار داخلی را به جهت واردات با قیمت پایین جهانی از دست داده‌اند. نهایتاً دولت به منظور حمایت از صنایع داخلی در نوامبر ۲۰۱۴ اعلام کرد که واردات انواع شکر از ژانویه سال ۲۰۱۵ مشمول پرداخت عوارض گمرکی ۱۰ درصدی می‌شوند. در نتیجه تولت تونگات زیمبابوه در ماه ژوئن اعلام کرد که فروش بازار داخلی این کشور تا ماه مارس ۲۰۱۵ با ۱۰۹ درصد افزایش از ۱۴۸۰۰۰ تن سال قبل به ۳۰۹۰۰۰ تن رسیده است و

یک مقام وزارت جهاد کشاورزی:

شکر از محصولات اصلی در اقتصاد مقاومتی است

دولت، مجلس و سایر نهادهای قدرت اکنون به این نتیجه رسیده‌اند که اقتصاد مقاومتی چارچوب اصلی فعالیت‌ها در سال‌های پیش رو است که در برنامه ششم توسعه نیز عنصر غالب خواهد بود. اقتصاد مقاومتی به این معناست که ایرانیان برای مصرف کالاهای اساسی و اصلی نیاز به واردات غیرقابل کنترل نداشته باشند و امنیت غذایی آنها از تولیدات داخل تأمین شود. پیمان حصادی رییس گروه محصولات صنعتی وزارت جهاد کشاورزی می‌گوید: بر اساس برنامه‌های طراحی شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی و دولت تولید شکر جزء ۸ محصول اصلی برای دولت است. بنابراین برای تولید این محصول طرح اقتصاد مقاومتی تهیه شده و بر اساس برنامه آماده شده مقرر است کشت پاییزه این محصول تا آفاق ۱۴۰۴ رشد یابد. رییس گروه محصولات صنعتی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه سیاست وزارت جهاد کشاورزی حرکت از کشت بهاره به کشت پاییزی چغندر قند است، گفت: با کشت پاییزی مصرف آب ۵۰ درصد کاهش می‌یابد. چغندر قند محصولی است که عمدتاً در کشور به صورت بهاره کشت می‌شود، اما سیاست وزارت جهاد کشاورزی در راستای صرفه‌جویی در مصرف آب انتقال کشت این محصول از بهار به پاییز است.

در سال زراعی ۹۴-۹۳، پنج هزار هکتار از اراضی کشاورزی زیر کشت پاییزه چغندر قند رفت که تاکنون ۴ هزار و ۸۳۰ هکتار آن برداشت و ۳۳۰ هزار تن هم محصول از آن به دست آمده است.

رییس گروه محصولات صنعتی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه در دو سال گذشته به روزترین تکنولوژی دنیا و بهترین ارقام چغندر قند وارد کشور شده است، گفت: کشت پاییزه چغندر در دهه ۷۰ و اوایل دهه ۸۰ در استان خوزستان انجام می‌شد، اما به دلیل ارقام نامرغوب چغندر کیفیت محصول تولیدی در آن دهه چندان مناسب نبود. حصادی تصریح کرد: کشت پاییزه در سال زراعی ۹۴-۹۳ در استان‌های خوزستان، فارس، گلستان، کرمانشاه، خراسان شمالی و رضوی انجام شد. وی با بیان اینکه در کنار افزایش سطح زیر کشت پاییزه به عملکرد هم توجه می‌شود، گفت: برنامه وزارت جهاد کشاورزی این است که تا سال ۱۴۰۴ کشت بهاره چغندر قند را ثابت نگاه دارد و در مقابل عملکرد را افزایش دهد. برای سال زراعی پیش‌رو در نظر داریم در سطح ۱۲ هزار هکتار کشت پاییزه چغندر قند داشته باشیم که از ابتدای مهر شروع می‌شود. ۷ هزار هکتار از کشت پاییزه چغندر قند در استان خوزستان و بقیه در استان‌های کرمانشاه، ایلام، اصفهان، فارس و... خواهد بود. رییس گروه محصولات صنعتی تصریح کرد: مصرف آب با کشت پاییزه ۵۰ درصد کاهش می‌یابد، بطوری که این امر در سطح ۵ هزار هکتار کشت پاییزه چغندر قند در پاییز حاصل شد. حصادی کشت بهاره را ۹۳ هزار هکتار عنوان کرد و افزود: پیش‌بینی می‌شود از سطح زیر کشت چغندر قند بهاره ۵ میلیون تن محصول به دست آید. از ۵ میلیون تن چغندر قند حاصله از کشت پاییزه حدود ۷۲۰ هزار تن شکر به دست خواهد آمد. ۶ تا ۷ درصد از چغندر قند تبدیل به تفاله خشک (خوراک دام) می‌شود. حصادی با بیان اینکه شکر مورد نیاز کشور سالانه حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن است، تصریح کرد: سال گذشته از چغندر قند و نیشکر یک میلیون و ۳۲۰ هزار تن شکر به دست آمد. پیش‌بینی می‌شود امسال هم حدود یک میلیون و ۴۵۰ هزار تن شکر تولید شود و با این میزان تولید نیاز وارداتی کشور ۸۰۰ هزار تن است. وی افزود: ۶۵ درصد قیمت تمام شده شکر حاصل از قیمت چغندر قند است، بنابراین اگر قیمت این محصول افزایش یابد قیمت چغندر قند هم افزایش می‌یابد. حصادی با اشاره به رکورد بی‌سابقه تولید چغندر قند در هر هکتار، بیان داشت: قیمت پیشنهادی برای کشاورزان بصره است زیرا میانگین عملکرد تولید چغندر قند در هر هکتار سال گذشته ۴۸/۵ تن بود. وی با بیان اینکه قیمت جهانی شکر نسبت به سال گذشته کاهش یافته است، گفت: به عنوان مثال قیمت جهانی شکر خام در مورخ ۹۴/۶/۱۳، ۲۴۸/۴۵ دلار و شکر سفید ۲۴۷/۵ دلار بود که شکر خام نسبت به مدت مشابه سال گذشته در این تاریخ ۲۵/۵ درصد و شکر سفید ۱۷ درصد کاهش داشته است.

مقام رسمی دولتی اعلام کرد:

۲۵۰ هزار میلیارد ریال

برای خرید و واردات ۴ قلم کالای اساسی

شرکت بازرگانی دولتی ایران یادگار دوران دولتی شدن تجارت خارجی و شرایط دشوار سال‌های جنگ تحمیلی عراق علیه ایران است که وظیفه ذخیره‌سازی کالاهای اساسی را برعهده داشته است. با گذشت نزدیک به ۳ دهه از آن روزهای خاص این شرکت همچنان فعال است و تنها تفاوت آن با سال‌های قبل جدا شدن از وزارت صنعت و انتقال آن به وزارت جهاد کشاورزی است. اما این شرکت بزرگ دولتی همچنان نقش سرنوشت‌ساز دارد و اخبار آن قابل توجه است. علی قنبری، معاون وزیر جهاد کشاورزی و مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی می‌گوید: سال گذشته ۲۵۰ هزار میلیارد ریال کالای اساسی گندم، برنج، روغن و شکر توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران خریداری شد. این میزان خرید توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران خریداری شد، تا کشور به لحاظ تأمین و ذخایر این کالاها در یک امنیت غذایی قرار گیرد. وی با اشاره به صورت‌های مالی مصوب شرکت افزود: حجم عملیات شامل خرید، حمل و توزیع کالاهای اساسی گندم، برنج، روغن و قند و شکر در سال گذشته به ۲۳ میلیون تن می‌رسد.

قنبری افزود: گردش مالی شرکت بازرگانی دولتی در سال ۹۳ برای خرید ذخیره‌سازی، حمل و توزیع رقمی در حدود ۷۳۴ هزار میلیارد ریال بوده که این شرکت را در رتبه دوم شرکت‌های بزرگ دولتی به لحاظ گردش مالی، پس از شرکت نفت قرار داده است.

وی اظهار داشت: هم‌اکنون با این حجم عملیات و گردش مالی، شرکت بازرگانی دولتی ایران به عنوان بازوی توانمند دولت، مهم‌ترین وظیفه حاکمیتی را در راستای امنیت غذایی جامعه انجام داده و می‌دهد. معاون وزیر جهاد کشاورزی بیان داشت: شرکت بازرگانی دولتی ایران در سال گذشته ۶ میلیون و ۷۷۶ هزار تن گندم را به نرخ تضمینی از کشاورزان خریداری و در حدود ۶ میلیون و ۲۲۴ هزار تن گندم وارد کشور کرد تا بازار مصرف و ذخیره استراتژیک این کالای اساسی فراهم شود. قنبری افزود: همچنین در حوزه سایر کالاهای اساسی مورد عمل، ۲۷۶ هزار تن شکر خام، ۲۵۹ هزار تن روغن خام و ۷۸ هزار تن برنج نیز در راستای تأمین مایحتاج مردم از خارج خریداری و وارد کشور شد. مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران به خرید تضمینی گندم سال جاری نیز اشاره کرد و گفت: در سال جاری با برنامه‌ریزی و تمهیدات لازم تاکنون ۸ میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری کرده‌ایم و با توجه به افزایش نرخ خرید تضمینی و افزایش قیمت سایر کالاهای خریداری شده، گردش مالی این شرکت به حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید.

معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: در سال جاری گندم معمولی و دروم با نرخ مصوب ۱۱۵۵ تومان و ۱۱۸۸ تومان از کشاورزان خریداری شد و با وجود کاهش بارندگی و خشکسالی، با اهرم‌های تشویقی توانستیم خرید تضمینی گندم را یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن نسبت به سال قبل افزایش دهیم که البته عرضه گندم در برخی استان‌ها هم‌اکنون ادامه دارد.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران، ارزش کل گندم‌های خریداری شده در سال جاری را بیش از ۹۳ هزار میلیارد ریال اعلام و اظهار کرد: تاکنون بیش از ۹۰ هزار میلیارد که حدود ۹۷ درصد کل بهای گندم‌ها می‌شود، به حساب کشاورزان واریز شده و ۳۰۰ میلیارد تومان باقیمانده نیز به زودی پرداخت خواهد شد. قنبری با اشاره به خرید این مقدار گندم داخلی در سال جاری و موجودی گندم در انبارها و سیلوهای این شرکت، امسال کشور را از واردات این محصول استراتژیک و پرمصرف بی‌نیاز دانست.

بهمن دانایی، دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند اعلام کرد

۱/۴ میلیون تن شکر تولید شد

مابه‌التفاوت، روش منسوخ

ادامه از صفحه اول

مهم‌ترین رخداد بدعهدی دولت یازدهم است که پس از گذشتن چندین ماه تعهد خود مبنی بر پرداخت یارانه ۲۰۰ تومانی برای هر کیلوگرم را اجرا نکرد. این بدعهدی و پیمان شکنی موجب شده است که مدیران شرکت‌های قند، هزاران کشاورز چغندرکار و کارگران کارخانه‌ها به وفای دولت تردید کنند و این یک رخداد نامساعد است. علاوه بر این در این ماه‌ها قدرت خرید شهروندان ایرانی کاهش یافته و خوردن کالاهایی مثل بستنی و شکلات و شیرینی به حداقل رسیده است، از سوی دیگر صنایع پایین دست و مصرف کنندگان اصلی شکر هم مانند سایر فعالیت‌های تولیدی، اقتصادی در تنگنای رکود حاکم به اقتصاد شکر گرفتار آمده و تولیدات آنان نیز به منطقه خطر نزدیک شده است و در نهایت مصرف شکر کاهش یافته و کارخانه‌های قند در فروش شکر با تنگنا مواجه شده‌اند و مجبور شده‌اند تا در برخی شرایط شکر خود را زیر قیمت توافقی عرضه کنند. میانگین فروش هر کیلوگرم شکر توسط کارخانه‌ها ۱۹۰۰ تومان گزارش شده است که ۲۰۰ تومان زیر قیمت توافق شده با دولت است. از طرف دیگر در همین مدت کارخانه‌های قند و شکر با امید به اینکه مابه‌التفاوت یاد شده را از دولت می‌گیرند به بانک‌ها مراجعه کرده و اعتبارات و وام‌های گران قیمت دریافت کردند و هر ماه مبلغ قابل توجهی سود بابت وام‌های دریافتی را می‌دهند که این نیز به زیان کارخانه‌ها شده است. پرداخت سود ۲۷ درصدی به بانک‌ها از طرف کارخانه‌ها موجب شده است نقدینگی آنها کمتر شده و در وضع بدتری قرار گیرند. پرسش بسیار با اهمیت که شاید زمان طرح آن رسیده باشد این است که آیا دولت محترم نباید پیگیری کند که کدام فرد با کدام اندیشه و کدام هدف پیدا و پنهان این فکر را به دولت تزریق کرد که می‌توان با دادن مابه‌التفاوت کذایی کارها را بسامان رساند؟ آیا آنها از وضعیت نامساعد مالی و نقدینگی دولت خبر نداشتند؟! آیا ایجاد چنین تعهدی برای دولتی که از ابتدای هر ماه دغدغه تأمین نقدینگی برای پرداخت یارانه های ۴۵ هزار تومانی را دارد، به صلاح بوده است؟ فرد و گروهی که این فکر را نخستین بار به ذهن‌ها رساندند شاید به آرزوی خود که واردات تولید شکر با خواب کارخانه‌هاست نرسیده باشند اما راه را برای شرایط دشوار کارخانه‌ها صاف کردند. پرسیدنی است که دولت محترم نباید این جریان فکری را شناسایی و با آنها برخورد کند؟ مگر می‌شود فردی یا گروه کوچکی با اهداف ناپیدا یک صنعت قدیمی با دهها هزار کشاورز، کارگر، سهامدار و ... را با تنگنا مواجه کرده و آنها را به مرز ورشکستگی برسانند و ایمن و آسوده راه خود را گرفته و به جای دیگری با مسؤولیت دیگر برونند؟ بر اساس اعلام نرخ دستوری در سال ۹۳، رقمی معادل ۲۸۰ میلیارد تومان باید به کارخانه‌ها داده می‌شد که متأسفانه هنوز این اتفاق نیفتاده است و فردی که مبدع این فکر بود نیز بدون اینکه توبیخ شود جایش را به فرد دیگری داد. به نظر می‌رسد اگر این روش ادامه یابد و دولت محترم مسبب این زیان بزرگ را شناسایی نکند در آینده نیز باید شاهد چنین رخداد غم‌انگیزی باشیم.

کشور به قند و شکر حدود دو میلیون تن است، گفت: با توجه به اشباع بازار به نظر نمی‌رسد تا پایان امسال به واردات این محصول نیاز داشته باشیم، چرا که بالغ بر یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن میزان تولید داخلی این محصول است و حدود ۳۰۰ هزار تن نیز از سوی کارخانه‌ها وارد شده است.

قیمت شکر در ستاد تنظیم بازار

بهمن دانایی در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا، اظهار کرد: طی هشت ماهه گذشته واردات شکر ممنوع بوده و حتی اگر تا مهر ماه نیز ادامه یابد موجودی در انبارهای کشور وجود دارد و کسری شکر نخواهیم داشت، چرا که در حال حاضر حدود ۳۰۰ هزار تن شکر در انبارهای موجود است.

پیشنهاد قیمت جدید شکر به ستاد تنظیم بازار

دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر قیمت شکر طی امسال کنترل شد تا ثابت کنیم کسری از نظر میزان موجودی انبارها وجود ندارد، ادامه داد: افزایش قیمت تا شش درصدی می‌تواند از سوی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان تصویب و ابلاغ شود اما از آنجا که صنایع قند و شکر پیشنهادی بالاتر از افزایش شش درصدی قیمت داشتند، این موضوع در ستاد تنظیم بازار در حال بررسی است که امیدواریم به زودی ابلاغ شود تا مانند سال گذشته، محصول تولید شده کارخانه‌ها با تکلیف روی دست‌شان نماند. دانایی اظهار امیدواری کرد نرخ مصوب ستاد تنظیم بازار برای شکر مانند سال گذشته باعث زیان کارخانه‌ها نشود و پیشنهاد صنایع از سوی دولت مورد پذیرش قرار گیرد.

ایران بیستمین تولیدکننده شکر و برزیل نخستین

وی گفت: ایران تقریباً در جایگاه بیستم تولید شکر در جهان قرار دارد، چرا که برزیل به عنوان نخستین تولیدکننده این محصول سالانه ۳۸ میلیون تن شکر تولید می‌کند که عمده آن را به عنوان نخستین صادرکننده این محصول به کشورهای دیگر عرضه می‌کند. دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر افزود: پس از برزیل، هند با تولید حدود ۲۶ میلیون تن در جایگاه دوم قرار دارد که با توجه به جمعیت بالای کشورش، عمده این محصول را در داخل مصرف می‌کند. همچنین کشورهای مکزیک، تایلند، استرالیا و غیره در رده‌های بعدی تولید شکر قرار دارند و ایران نیز پس از تعداد بسیاری از کشورها که بیش از دو میلیون تن تولید دارد به نظر می‌رسد در جایگاه بیستم قرار داشته باشد. دانایی همچنین درباره وضعیت صنایع قند و شکر اظهار کرد: در حال حاضر حدود ۴۵ کارخانه قند و شکر در کشور وجود دارد که حدود ۳۰ کارخانه فعال هستند که البته با توجه به این که سالانه کارخانه‌های تولید نوسازی می‌شود راندمانی تقریباً برابر با راندمان جهانی دارند، چرا که بسیاری از کشورهای پیشرفته از چغندر قند یا نیشکر ۸۵ درصد شکر تولید می‌کنند که این راندمان در ایران حدود ۸۲ درصد است.

عبور از سال‌های سخت تولید با پایمردی مدیران صنعت قند و شکر هزاران چغندرکار زحمتکش و کارگران و خانواده بزرگ این صنعت ممکن شد. تولید قند و شکر در سال زراعی جاری به ۱/۴ میلیون تن رسید. این عدد را بهمن دانایی دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر اعلام کرده است. دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر از تولید بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار تنی شکر خبر داد و گفت: چند روزی است که کارخانه‌های قند و شکر، چغندر قند را از کشاورزان می‌خرند و قیمت شکر در حال بررسی در ستاد تنظیم بازار، تا هفته آینده تصویب و ابلاغ می‌شود. کشاورزان ولی نعمت‌های کارخانه‌ها و صنایع هستند و نباید با آنها به زبان تهدید صحبت کرد. صنایع قند و شکر نیز که همواره محصول خود را از چغندرکاران و بهره‌برداران نیشکر تولید می‌کنند، علی‌رغم زیان‌های سنگین طی سال گذشته و مشکلات و محدودیت مالی نهایت تلاش خود را می‌کنند تا بهای محصول خریداری شده چغندرکاران را در سریع‌ترین زمان ممکن به آنها پرداخت کنند. در سال گذشته قیمت تعیین شده برای شکر ۲۱۰۰ تومان بود اما بسیاری از کارخانه‌ها مجبور بودند محصول خود را به قیمت پایین‌تر و حدود کیلویی ۱۹۰۰ تومان به بازار عرضه کنند و این سبب شد بالغ بر ۷۵ درصد صنایع قند و شکر زیان‌های سنگینی را متحمل شوند. دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر خاطر نشان کرد: سال گذشته بیش از چهار میلیون و ۷۲۰ هزار تن چغندر قند به ارزش ۱۱۷۷ میلیارد تومان از کشاورزان خریداری شد و پیش‌بینی می‌شود امسال میزان خرید تضمینی چغندر قند از سوی کارخانه‌ها به بالغ بر پنج میلیون تن به ارزش ۱۴۰۰ میلیارد تومان برسد که میزان تولید شکر از آن حدود ۷۰۰ هزار تن است.

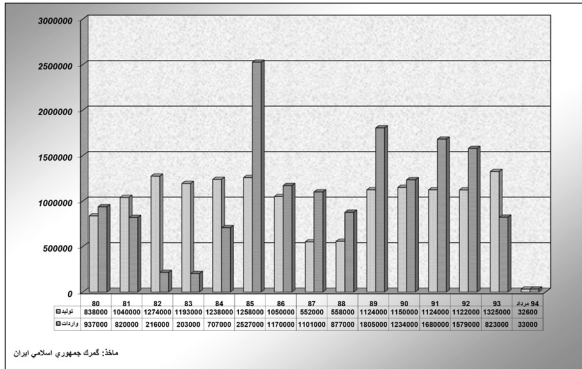
تشکر از وزیر

دانایی با بیان این که تولید شکر تا پایان امسال به همراه تولید از مجموعه‌های کشت و صنعت نیشکر به حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن می‌رسد، اظهار کرد: باید از وزیر جهاد کشاورزی تقدیر و تشکر ویژه کرد که با مقاومت و ایستادگی در برابر برخی واردکنندگان سودجو، اجازه واردات شکر به کشور را نداد، چرا که سال گذشته نیز بازار آنقدر از این محصول اشباع شده بود که کارخانه‌های تولیدکننده داخلی متضرر شدند، اما امسال با برنامه‌ریزی درست حدود ۹ ماه است که شکر به کشور وارد نشده است و هیچ کمبودی در داخل احساس نکردیم. وی ادامه داد: با آغاز شدن برداشت و خرید تضمینی چغندر قند طی روزهای اخیر شکر تولید امسال نیز به زودی به بازار عرضه خواهد شد که با توجه به برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته حدود ۴۰۰ هزار تن آن برای سال آینده باقی خواهد ماند. دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر با اشاره به این که میزان نیاز

زندگی بدون واردات ۲/۵ میلیون تنی شکر

نمودار تولید و واردات شکر از سال ۸۰ تا پایان مرداد سال ۱۳۹۴ (ارقام به تن)

ارزش واردات شکر در ۵ ماه نخست سال فقط ۱۲ میلیون دلار رسیده است، باید گفت چه شده است که هیچ اتفاقی نیفتاده و قیمت شکر نیز سر به آسمان نساییده است. واردات شکر در ۵ ماه اول امسال بر اساس جدول یک حدود ۳۳ هزار تن است که اگر حتی در نیمه دوم سال ۵ برابر آن نیز شکر وارد شود به کمتر از ۲۰۰ هزار تن می‌رسد که کمتر از ۲۵ درصد سال ۱۳۹۳ خواهد بود. وزارت جهاد کشاورزی دولت یازدهم در حالی که واردکنندگان نامرئی از فشار بر آن نتیجه نگرفته‌اند تنظیم بازار را گونه‌ای سامان داده است که مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان احساس ناراضیتی نمی‌کنند.

در سال ۱۳۸۵ و در فضایی که دولت نهم کار خود را تازه شروع کرده بود نوعی فضا سازی علیه تولید داخلی شکر صورت پذیرفت تا راه واردات وسیع شود. در حالی که سال‌های پیش شاهد کمترین واردات شکر بودیم ناگهان در سال ۱۳۸۵ رقمی معادل ۲/۵ میلیون تن شکر وارداتی به بازار ایران سرازیر شد. آنهایی که در دولت نهم مسؤولیت داشتند چنین می‌پنداشتند و تحلیل می‌کردند که بدون واردات شکر زندگی ایرانیان در معرض تهدید جدی قرار دارد، اما اکنون که حدود ۹ ماه است واردات شکر به کمترین حد رسیده و به جای واردات یک میلیارد دلاری سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۱

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۴

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۸۰۵	۱۸۰۵
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۳۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۵۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۰۳	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۳۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۸۸	۱۹۱	۲۷۹	۳۹۳	۴۶۶	۶۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۱۱۲۷	۱۳۵۲	۱۵۷۹	۱۵۷۹
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۰	۰	۰	۸۲۳
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۶۵	۳۰۲	۵۱۳	۵۷۰	۶۱۰	۶۷۷	۷۲۴	۷۴۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵۵	۱۱۸	۹۲	۱۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۰	۵۵	۱۷۳	۲۱	۳۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۱۹

آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان مرداد ۱۳۹۴ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی

سال	واردات بخش خصوصی	واردات بخش دولتی	جمع واردات
۱۳۸۰	۰	۹۳۷	۹۳۷
۱۳۸۱	۰	۸۲۰	۸۲۰
۱۳۸۲	۵۶	۱۶۰	۲۱۶
۱۳۸۳	۴۲	۱۶۱	۲۰۳
۱۳۸۴	۸۰	۶۲۷	۷۰۷
۱۳۸۵	۱۴۸۵	۱۰۴۲	۲۵۲۷
۱۳۸۶	۹۶۲	۲۰۸	۱۱۷۰
۱۳۸۷	۱۱۰۱	۰	۱۱۰۱
۱۳۸۸	۱۰۷	۰	۸۷۷
۱۳۸۹	۱۸۰۵	۰	۱۸۰۵
۱۳۹۰	۰	۰	۰
۱۳۹۱	۰	۵۰۵	۱۶۸۰
۱۳۹۲	۹۹۲	۵۸۷	۱۵۷۹
۱۳۹۳	۵۶۲	۲۶۱	۸۲۳
۱۳۹۴	۳۳	۰	۳۳

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

واردات شکر از سال ۸۴ تا پایان مرداد سال ۹۴ به تفکیک خام و سفید

سال	سفید (هزارتن)	بها (دلار)	خام (هزارتن)	بها (دلار)	جمع واردات (هزار تن)	بها جمع واردات (دلار)
۱۳۸۴	۷۸	۲۰,۱۲۴,۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷,۲۵۶,۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷,۳۸۰,۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۳۹۱,۲۷۱,۹۱۰	۱,۸۹۰	۷۲۶,۱۸۲,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۴۸	۱۳۳,۳۰۹,۳۴۴	۸۲۲	۲۲۴,۴۶۱,۳۶۷	۱,۱۷۰	۴۰۷,۷۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۳۷,۲۱۳,۳۳۲	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱,۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۳۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸,۸۱۹,۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷
۱۳۹۰	۶	۳,۷۹۹,۵۱۰	۱۲۳۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱۲۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۰	۱۵۷۹	۸۳۲,۱۸۷,۹۵۸	۱۵۷۹	۸۳۲,۱۸۷,۹۵۸
۱۳۹۳	۰	۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰
۱۳۹۴	۲۱	۷,۷۸۰,۶۱۸	۱۲	۴۰,۷۸,۶۲۴	۳۳	۱۱,۵۶۹,۲۴۲
جمع	۱۲۲۰	۵۰۲,۳۱۸,۶۲۰	۱۲۳۱۶	۵,۵۲۴,۳۰۲,۴۲۴	۱۳۵۳۶	۶,۰۲۶,۶۲۱,۰۴۳

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

ماهنامه شکر انجمن صنعتی کارخانهای قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

تلفن و نمابر: ۸۸۹۶۹۹۰۳ - ۸۸۹۶۹۰۵۵

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی

خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴